

UNIVERZITNÁ KNIŽNICA V ÍRSKOM CORKU NESIE MENO SLÁVNEHO PROFESORA MATEMATIKY

Bc. Diana Šípová

Areálu krásneho zeleného nádvorja obklopeného historickými hradbami akoby vyčarovanými zo ságy filmov o Harrym Potterovi dominuje busta Georga Boolea (1815, Lincoln – 1864, Cork), profesora matematiky a logiky, ktorý kedysi vyučoval na tejto univerzite.

George Boole patril k mimoriadne nadaným žiakom. Už ako štrnásťročný ovládal gréčtinu, francúzštinu a nemčinu. Ako pätnásťročný dostal prvé príležitosti na výuku, rád vypomáhal pri prácach v knižnici. Ako samouk študoval diela Newtona, Lagrangea a ďalších. Neskôr sa stal knihovníkom vo vedeckom ústave. Získal tak prístup k publikáciám The Royal Society of London for Improving Natural Knowledge, ktoré mu umožnili sledovať aktuálnu vedeckú problematiku a zapojiť sa do jej riešenia. Booleova algebra a funkcie sa stali hlavným matematickým aparátom pri vývoji logiky a jej využití v praxi. George Boole je autorom systému na ohodnotenie pravdivých hodnôt výrazov zložených z logických spojok (AND, OR, NOT) a logických premenných nadobúdajúcich iba dve hodnoty – pravda a nepravda. A práve tu, v univerzitnom kampuse v Corku tvorenom viacerými historickými i modernými budovami, má sídlo Booleova knižnica (Boole Library). Bola zriadená pre študentov University College Cork (UCC) založenej v roku 1845 ako jednej z tzv. kráľovských univerzít v Írsku. Boole Library má v Corku pobočku, ktorou je Boston Scientific Health Sciences Library.

V KRÁĽOVSTVE INFORMÁCIÍ A TECHNOLOGIÍ

Univerzitná knižnica University College Cork poskytuje služby viac ako 22 tisícom domácich a zahraničných študentov. Už samotný vstup do areálu knižnice, umiestnenej v dvoch budovách, je impozantný – na prízemí modernej päťposchodovej budovy s vertikálnym výhľadom až na presklenú strechu vás uvíta recepcia

s okrúhlym pultom ako v hoteli. Jej pracovníčky každého ochotne nasmerujú presne tam, kam má namierené – do študovní, čitární, oddelení na tlač dokumentov alebo skenovanie, do oddychovej zóny či k stravovacím službám. Vstup do knižnice vedie cez elektronickú bránu, ktorá návštevníkov vpustí len po nasímaní študentskej karty. Rovnakým spôsobom je zabezpečené aj samoobslužné požičiavanie a vracanie kníh. Študenti si pri výpožičke sami naskenujú kód a pri odovzdaní knihy uložia na odkladací pás. Knižnica má vo fonde množstvo kníh, časopisov, DVD, ako aj široké spektrum online zdrojov. V podzemí je uložený bohatý archív a zvláštne zbierky dokumentov, ktoré sú sprístupnené len s časovou rezerváciou. Znie to neuveriteľne, ale podľa oficiálnych informácií je v Booleovej knižnici až 2 400 miest určených používateľom.

PSSST, KOMUNIKAČNÝ SEMAFOR!

Priestory knižnice sú v hlavnej budove rozdelené na tri zóny, ktoré fungujú v režime tzv. semaforového systému. V zelenej zóne je povolené rozprávať a pracovať v skupinách, v oranžovej zóne sa môže hovoriť len potichu, v červenej zóne je hlasová komunikácia zakázaná. Študovňa na prízemí Quad Readingroom alebo tzv. **Fishbowl** (akvárium) je k dispozícii dvadsaťštyri hodín denne, v nedeľu a v pondelok do pol druhej v noci. S takouto časovou dispozíciou umožňuje každému skutočne komfortnú prípravu na skúšky či písanie záverečných prác. Nachádza sa tu aj **Creative Zone** (kreatívna zóna), miestnosť na spoločenské podujatia, prednášky, besedy a workshopy. Študenti ju tiež môžu využívať na skupinové projekty. Je vybavená interaktívnou digitálnou tabuľou, virtuálnou miestnosťou či 3D tlačou. Samoobslužné tlačiarne, kopírovacie stroje, skenery – všetko je dostupné na kredit študentskej karty.

PRE PRÁVNIKOV AJ ŠTUDENTOV UMENIA

Druhé poschodie je vyhradené pre právnickú študovňu s kapacitou viac ako osemdesiat miest pri pracovných stoloch. Na treťom poschodí sa nachádza špeciálna študovňa **Berkeley Centre** určená študentom magisterského štúdia umenia, keltských štúdií a spoločenských vied. Priestory **Brookfield Library** s voľným výberom kníh v regáloch patria prírodným, humanitným a pedagogickým vedám. Veľkému záujmu u študentov sa teší aj slávny priečinok s odpoveďami na skúšobné otázky.

Medzi vyhľadávané služby knižnice patrí online reprografické rozmnožovanie dokumentov (Scan Online). Vďaka nej si študenti môžu cez internet objednať skenovanie študijných materiálov, ktoré knižnica odosiela na zadanú e-mailovú adresu. Online rezerváciu kníh umožňuje služba Click & Collect. Študenti si ich po rezervácii môžu vyzdvihnúť v knižnici v špeciálnom boxe, kde je každý dokument označený menom objednávateľa. Rovnako je možná online rezervácia miesta v konkrétnej študovni. K často vyhľadávaným patria malé konferenčné miestnosti určené na skupinové štúdium. Zvukotesná študijná kabínka (Study Pod) je určená tým, ktorí pri

čítaní alebo sledovaní online prednášok vyžadujú absolútne ticho. No a pre tých, ktorí akútne potrebujú úplný oddych od učebníc, je k dispozícii zaujímavé zariadenie – kreslo na odpočinok (Energy Pod). Tu môže študent v absolútnom súkromí v časovom limite dvadsiatich minút

relaxovať. Polouzavreté polohovateľné kreslo s výhľadom na zeleň stromov je vybavené rolovateľným štítom a ovládacím panelom. Informáciami unavený študent môže oddychovať a počúvať hudbu. Moderný dizajn nábytku v knižnici všeobecne vytvára v mysliach návštevníkov príjemné pocity a nabáda k tomu, aby tu strávili aj celý deň.

NOTEBOOKY AJ NAHRÁVACIE ŠTÚDIO

Booleova knižnica citlivo reaguje na požiadavky návštevníkov. Okrem pripojených PC staníc na pracovných stoloch je mimoriadne vyhľadávaná služba prezenčného požičiavania viac ako sedemdesiatich laptopov (Chromebook), pričom ďalších dvadsaťštyri je k dispozícii v Brookfieldovej knižnici. Požičiavanie PC zariadení opäť umožňuje študentská karta, ktorá určenú skrinku v boxe s osobným počítačom odomkne a záujemca s ním môže pracovať štyri hodiny kdekoľvek v areáli knižnice. Booleova knižnica ponúka množstvo ďalších technických vymožeností. Jednou z nich je aj **Library Studio**, špeciálna miestnosť s kamerou a reflektormi, ktorá slúži na nahrávanie vlastných študentských prezentácií s možnosťou ich uloženia na USB kľúč. Študenti si môžu z databázy dostupnej ponuky vybrať vhodné štúdiové pozadie, napríklad s fotografiami areálu univerzity. Obsluha zariadenia je jednoduchá, na spustenie a zastavenie nahrávania slúži jeden špeciálny pedál.

VZDELÁVANIE V ZELENOM

Univerzita UCC v rámci celonárodného projektu získala prestížny titul Green Campus. Jeho ústrednou myšlienkou je predovšetkým ochrana životného prostredia, na čom sa veľkou mierou podieľa aj Booleova knižnica. Študenti si môžu do areálu priniesť výhradne recyklovateľné poháre na kávu, čím sa úspešne darí redukovať veľké množstvo odpadu. V snahe zabrániť prinášaniu vlastných nápojov do priestorov knižnice bol zriadený automat na pitnú vodu a vyžaduje sa prísne separovanie rôznych druhov odpadu vo farebne rozlíšených zberných nádobách.

Ako sme sa presvedčili, čistotu, poriadok a najmä precízne organizačné zabezpečenie tohto vzdelávacieho kolosu je vidieť na každom kroku. Tím pracovníkov knižnice neustále hľadá nové technológie, ktoré by implementovali do knižničných služieb. Práve integrácia nových technológií do knižničných procesov a priestorov je kľúčovým prvkom skvalitňovania služieb. Okrem aktívnej podpory dostupnosti rôznych informačných zdrojov Booleova knižnica UCC ponúka vysokokvalitné priestory, služby a tiež schopnosti pracovného

kolktívu, nevyhnutné na splnenie tohto ušľachtitého poslania.

A ešte slovo na záver. Pandemická situácia si aj na zelenom ostrove vyžiadala viaceré opatrenia. Z pohodlia domova alebo študentskej izby možno cez internet zistiť aktuálnu obsadenosť jednotlivých študovní. Táto služba Booleovej knižnice sa osvedčila ako súčasť realizácie opatrení na zamedzenie šírenia vírusu, keď je vstup do študovní len pre obmedzený počet návštevníkov.

Použité zdroje:

[1] George Boole. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 8.12.2018 [cit. 2021-11-10]. Dostupné na:

https://sk.wikipedia.org/wiki/George_Boole

[2] UCC Library Space Master Plan [online]. Cork: University College Cork, 2019 [cit. 2021-11-28]. Dostupné online:

<https://ucclibrarylibguidesadditions.netlify.app/comms/LibrarySpaceMasterPlan.pdf>

[3] Library Essentials [online]. Cork: UCC Library [cit. 2021-12-01]. Dostupné na:

<https://libguides.ucc.ie/libraryessentials>

Ďalšie zdroje:

UCC Library orientation [online]. YouTube [video file]. Uploaded 3.9.2020 [cit. 2021-11-11].

Dostupné na: <https://www.youtube.com/watch?v=sCKwyEW0HCM>